

UCHWAŁA NR XX/150/2016

RADY GMINY STARA DĄBROWA

z dnia 02 grudnia 2016r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017 - 2019.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015 r, poz. 332 z późn. zm.) Rada Gminy w Starej Dąbrowie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017 – 2019 dla Gminy Stara Dąbrowa stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stara Dąbrowa

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Sylwia Kalmus Samsel

Uzasadnienie

Z dniem 1 stycznia 2012r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z art. 176 pkt 1 ww. ustawy do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by zarówno działania jak również decyzje względem rodziny i jej członków były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji(pomoc społeczna, szkoła, policja, sąd).

Celem gminnego Programu Wspieranie Rodziny w Gminie Stara Dąbrowa jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji , a związanych z opieką , wychowaniem i ochrona dzieci, jak również profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

Wobec powyższego niniejszą uchwałę uznać należy za konieczną i uzasadnioną.

Załącznik nr 1
do Uchwały nr XX/150/2016
Rady Gminy w Starej Dąbrowie
z dnia 02 grudnia 2016

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2017 – 2019
DLA GMINY STARA DĄBROWA

I. WSTĘP

Gminny program wspierania rodziny na lata 2017-2019 w Gminie Stara Dąbrowa opracowano w oparciu o art.176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 575 z późn. zm.) w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Gminny program wspierania rodziny w Gminie Stara Dąbrowa wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez prace z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece w wychowaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadanie koncentrować się będą nie tylko na dziecku ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, stanowi jego najmniejszą , a zarazem podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To ono tutaj nabywa wiedzy o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażać swoje uczucia (lęk, obawa, zadowolenie, gniew) oraz wartościowania co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują

społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci innych członków rodziny, oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych.

Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy również problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Są one najczęściej przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Jednym z nowatorskich rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składający się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Działania

asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców, dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. W tym miejscu należy jednoznacznie powiedzieć, że asystent rodziny nie przejmuje działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków jak i również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty.

Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017 - 2019 jest utworzenie spójnego, scentralizowanego systemu wsparcia dzieci oraz wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie jako podstawowej komórce społecznej, przede wszystkim w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Program będzie miał zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

II. PODSTAWA PRAWNA

Gminny Program Wspierania rodziny w Gminie Stara Dąbrowa na lata 2017-2019 określa zadania własne Gminy wynikające z :

- a) Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 575 z późn. zm.);
- b) Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016r., poz. 930 z późn. zm.);

- c) Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390);
- d) Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2009-2017.

III. CEL GŁÓWNY

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci i młodzieży, a także profilaktyka w środowisku lokalnym w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

IV. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez:
 - a) wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności,
 - b) prace socjalną polegającą na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniechań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowiskach szkolnych,
 - c) konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:
 - a) Objęcie dożywianiem uczniów z terenu Gminy Stara Dąbrowa realizujących obowiązek szkolny w szkołach podstawowych i gimnazjach,
 - b) Monitorowanie zagrożeń dotyczących sytuacji zdrowotnej dzieci poprzez kontakt i współpracę z właściwą placówką służby zdrowia,
 - c) Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej m.in. poprzez przyznawanie zasiłków,
3. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny , którego zadaniem jest organizowanie pracy z rodziną w miejscu zamieszkania bądź w miejscu wskazanym przez rodzinę:
 - a) Umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny, którego zadaniem jest organizowanie pracy z rodziną w miejscu zamieszkania bądź w miejscu wskazanym poprzez kontakt i współpracę z właściwą placówką służby zdrowia,

- b) Pomoc w dostępie rodzinom przeżywającym trudności do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego,
 - c) Pomoc w dostępie rodzinom do poradnictwa prawnego, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.
4. Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących poprzez:
- a) Systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, w tym placówkami służby zdrowia,
 - b) Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnienia- współpraca z gminną komisją rozwiązywania problemów alkoholowych, podjęcie terapii dla ofiar oraz sprawców przemocy domowej- współpraca z policją i zespołem interdyscyplinarnym,
 - c) Angażowanie rodzin do udziału w szkoleniach rozwijających umiejętność planowania swojej przyszłości zawodowej i osobistej oraz do podjęcia pracy zarobkowej,
 - d) Współpraca z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, w szczególności ze szkołami, policją, placówką służby zdrowia, sądami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym.
5. Dążenie do reintegracji rodzin poprzez:
- a) Pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny biologicznej, przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin, poprzez wsparcie asystenta rodziny.
6. Podejmowania działań profilaktycznych poprzez:
- a) Udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mających na celu poprawę jakości życia rodzin.

V. ADESACI PROGRAMU

Adresatami programu są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Stara Dąbrowa, borykające się z problemami w sferze opiekuńczo-wychowawczej, w tym , zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej bądź też takie, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

Uznając, że wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej na szczególną uwagę jednostek wspierających zasługują dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo.

VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia, dla rodziny i dziecka,
- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu, sytuacji kryzysowych,
- poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej, poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

VII. REALIZATORZY PROGRAMU

Program będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Dąbrowie we współpracy z instytucjami opisanymi w poniższej tabeli:

Lp.	INSTYTUCJA	ZADANIA/ZAKRES WSPÓLPRACY
1.	Urząd Gminy w Starej Dąbrowie	Wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny
2.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stargardzie	Udzielanie pomocy i wsparcie w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Udzielania wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
3.	Sąd Rejonowy III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Stargardzie	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.
4.	Kuratorzy Sądowi	Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
5.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Starej Dąbrowie	Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz ofiarom przemocy w rodzinie dostępu do specjalistycznych form wsparcia. Organizacja, finansowanie i współfinansowanie wypoczynku letniego w formie kolonii z programem profilaktycznym w szczególności dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu oraz przemocy w rodzinie. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży (w tym pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych, sportowych i rekreacyjnych) oraz dorosłych. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
6.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny	Integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
7.	Posterunek Policji w Starej Dąbrowie.	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie Gminy Stara Dąbrowa. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.
8.	Szkoły z terenu Gminy Stara Dąbrowa	Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych. Wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Organizowanie czasu wolnego dla dzieci. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
9.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Starej Dąbrowie.	Opieka i profilaktyka zdrowotna. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
10.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Stargardzie	Umożliwianie rodzinom z dziećmi skorzystania ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego terapeutycznego i pedagogicznego.
11.	Parafie z terenu Gminy Stara Dąbrowa	Wspieranie działań w zakresie realizowania programów na rzecz rodziny oraz upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU.

Finansowanie 3 -letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Stara Dąbrowa, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

IX. MONITOROWANIE PROGRAMU

Koordynatorem Gminnego Programu wspierania rodziny na lata 2017-2019 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Dąbrowie. Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będzie na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań, poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich działań opisanych w wyżej wymienionym programie.

Bieżący nadzór nad realizacją programu i podejmowanie działań zmierzających do osiągnięcia wyznaczonych w programie celów, pozwoli na opracowanie kolejnych działań profilaktycznych na lata następne, a także będzie podstawą do oceny ich skuteczności.

Cele i realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny będą podlegać analizie i będą odpowiadać na bieżące potrzeby mieszkańców Gminy Stara Dąbrowa.

W terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy przedstawione będzie roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

X. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Stara Dąbrowa zakłada tworzenie sprzyjających warunków do poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia aby osiągnąć zamierzone cele w realizacji programu powinny włączyć się aktywne instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.